Dosarul nr. 4-1876/2024
4-24085354-12-4-01082024

Hotărîre
în numele Legii

28 februarie 2025 mun. Chişinău
Judecătoria Chişinău (*sediul Buiucani*)
Instanța compusă din:
Președintele şedinţei, judecătorul, Liudmila Beșliu
Grefier: Olga Topalov
Cu participarea: apărătorului care acționează în interesele făptuitorului Alexei Milițchi Ștefan Vdovicenco;
în lipsa: făptuitorului Milețchi Alexei și a agentului constatator Ghenadie Pîrcălab;
Examinând, în ședință publică, cauza contravențională intentată în privința lui Milețchi Alexei *născut la* ***** care se învinuiește de săvârșirea contravenției prevăzută de art.74 alin.(1) Cod contravențional, instanța de judecată,-

c o n s t a t ă:

Potrivit procesului-verbal cu privire la constatarea faptei contravenționale nr.000022 din 26 iulie 2024, s-a stabilit, la 26.07.2024 în cadrul unui control efectuat s-a constata că cet. Milețchi Alexei a încălcat regimul de protecție și folosire a bunurilor de patrimoniu cultural, acțiune exprimată prin efectuarea unor lucrări de reparație (înlocuirea geamurilor) pe***** *****, fiind înregistrat cu numărul 86 în Registrul monumentelor R. Moldova, ocrotite de stat, aprobat prin hotărârea Parlamentului nr.1531-XII din 22.06.1993.

Astfel, acțiunile cet. Milețchi Alexei au fost calificate de către agentul constatator în baza art.74 alin.(1) Cod contravențional, adică ,, *încălcarea regimului de protecţie şi de folosire a bunurilor de patrimoniu cultural, a patrimoniului arheologic sau a monumentelor de for public"*

În conformitate cu art. 395 din Codul contravenţional, agentul constatator la 31.07.2024 a remis materialele în instanța de judecată în vederea examinării chestiunii privind tragerea persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional la răspundere contravențională în condițiile art. 74 alin. (1) din Codul contravenţional, cu propunerea aplicării unei sancțiuni sub formă de amendă.

Agentul constatator din cadrul Agenției de inspectare și restaurare a monumentelor din RM, în persoana lui Pîrcălab Ghenadie, fiind citat legal despre locul, data și ora ședinței de judecată nu s-a prezentat, astfel, prin prisma art. 455 alin. (2) din Codul contravențional, s-a dispuns examinarea cauzei în absenţa agentului constatator cu remiterea copiei de pe hotărâre.

Făptuitorul Milețchi Alexei, privitor la care s-au întreprins măsurile necesare şi de rigoare privind citarea legală pe adresa indicată în procesul-verbal cu privire la contravenție și în materialele cauzei contravenționale, în ședința de judecată nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței motivele neprezentării sale. Prin urmare, cu trimitere la prevederile art. 455 alin. (3) din Codul contravenţional, potrivit căruia neprezentarea în

şedinţă a făptuitorului, legal citat, fără motive întemeiate, nu împiedică judecarea cauzei contravenţionale, s-a dispus posibil ca examinarea cauzei să aibă loc în absenţa făptuitorului, cu remiterea copiei de pe hotărâre. Mai mult ca atât, drepturile ultimului au fost apărate de un avocat.

Apărătorul care acționează în interesele făptuitorului Mileț chi Alexei, Ștefan Vdovicenco în cadrul ședinței a pledat pentru anularea procesului ca fiind neprobat integral. A mai adăugat avocatul că, de către Mileț chi Alexei au fost păstrare caracteristicile ghifului eliberat în 2021 și anume păstrarea proporțiilor, dimensiunilor, golurilor și coloristicii în cazul schimbărilor, or, acesta a avut intenția de a restaura monumentul de arhitectură având în vedere că acesta se afla într-o stare deplorabilă.

Audiind poziția apărătorului, examinând probele administrate întru dovedirea celor invocate și raportându-le, per ansamblu, la prevederile legale aplicabile speței, instanța de judecată consideră necesar de a-l recunoaște vinovat pe Mileț chi Alexei, de săvârșirea contravenției prevăzute la art.74 alin.(1) din Codul contravențional din următoarele considerente:

Potrivit art. 423^8 din Codul contravenţional, contravenţiile prevăzute la art.74 alin.(1), pentru bunurile de patrimoniu cultural – monumente de istorie şi cultură de categorie locală sau monumente de for public de categoria B, şi la art.74 alin.(2)–(5), pentru monumentele de for public de categoria B, se constată de către direcţiile/secţiile/serviciile cultură ale autorităţilor publice locale.

Inițial instanța verifică legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerinţele prevăzute de lege sub sancţiunea nulităţii absolute, instanţa constată că dispoziţiile legale în materie au fost respectate.

Astfel, în temeiul art. 5 alin. (1) și (2) din Codul contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvîrşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decît în conformitate cu legea contravenţională. Interpretarea extensivă defavorabilă şi aplicarea prin analogie a legii contravenţionale sînt interzise. Conform prevederilor art. 10 din Codul contravențional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Potrivit art. 458 alin. (1) din Codul contravenţional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei. Potrivit reglementărilor în vigoare, stabilirea vinovăţiei unei persoane în comiterea unei fapte contravenţionale are loc în baza unor probe care urmează a fi colectate, administrate şi cercetate la faza stabilirii faptei contravenţionale.

În conformitate cu art. 425 alin. (3) din Codul contravenţional, aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu

circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege. Totodată, în acord cu prevederile art. 425 alin.(1) din Codul contravenţional, probele sînt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. Conform alin. (5) din articolul menționat, sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

În acest context, în ședința de judecată s-a stabilit faptul că, Mileţchi Alexei a încălcat regimul de protecție și folosire a bunurilor de patrimoniu cultural, acțiune exprimată prin efectuarea unor lucrări de reparație (înlocuirea geamurilor) pe***** *****, fiind înregistrat cu numărul 86 în Registrul monumentelor R. Moldova, corotite de stat, aprobat prin hotărârea Parlamentului nr.1531-XII din 22.06.1993, circumstanțe constatate la 26.07.2024 în urma unui control efectuat de către agentul constatator din cadrul Agenției de inspectare și restaurare a monumentelor din RM, în persoana lui Pîrcălab Ghenadie.

Prevederile art. 74 alin.(1) din Codul contravenţional, dictează ,,încălcarea regimului de protecţie şi de folosire a bunurilor de patrimoniu cultural, a patrimoniului arheologic sau a monumentelor de for public"

Astfel, instanța constată faptul că, potrivit pct. 308 din Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat, este vizat și casa de raport situată pe str. Nicolae Iorga nr.12 din mun. *****.

Reține instanța de judecată că potrivit art. 1 alin. (1)-(4) din Legea nr. 1530 din 22.06.1993 modificată prin LP132 din 26.05.23, MO186-189/08.06.23 art.319; în vigoare 08.06.23, monumente sunt orice bunuri imobile de patrimoniu cultural (în continuare – monumente), care reprezintă mărturii ale evoluției civilizațiilor de pe teritoriul Republicii Moldova, precum și ale dezvoltării spirituale, politice, economice și sociale a acesteia, și care sunt înscrise în Registrul monumentelor Republicii Moldova ocrotite de stat (în continuare – Registrul monumentelor) și în registrele monumentelor de importanță locală. Toate monumentele situate pe teritoriul Republicii Moldova fac parte din patrimoniul ei cultural şi se află sub protecţia statului.

Monumente care fac parte din patrimoniul cultural sunt considerate: a) operele de arhitectură, sculptură monumentală, elementele sau structurile cu caracter arheologic, inscripţii, grote şi grupuri de elemente care au valoare naţională sau internaţională din punct de vedere istoric, artistic sau ştiinţific; b) ansamblurile: grupuri de construcţii izolate sau grupate, inclusiv zone construite, care, datorită arhitecturii, unităţii şi integrităţii lor în peisaj, au valoare naţională sau internaţională din punct de vedere istoric, urbanistic, artistic sau ştiinţific; c) siturile: lucrări ale omului sau opere rezultate din conjugarea acţiunilor omului şi naturii, precum şi zonele incluzând terenurile arheologice care au valoare naţională sau internaţională din punct de vedere istoric, urbanistic, estetic, etnografic sau antropologic. Ocrotirea monumentelor, indiferent de regimul lor de proprietate, reprezintă o activitate de interes public.

Potrivit art. 2 alin. (6) al aceleia Legi, monumente pot fi bunurile imobile ce s-au păstrat bine în întregime, în stare fragmentară ori în stare de ruină.

În aceiași ordine de idei art. 13 prevede faptul că, în vederea menținerii autenticității și a integrității monumentelor, deținătorii lor, cu orice titlu juridic, sunt obligați să ia măsuri ce asigură protecția și paza monumentelor, să avizeze la autoritatea competentă documentațiile de proiect de intervenție la monumente, să nu admită demolarea, mutilarea, deteriorarea, neîntreținerea sau abandonarea acestora.

Totodată, art. 24 indică faptul că, lucrările de conservare şi restaurare se execută conform normelor şi prescripţiilor adoptate de Ministerul Culturii.

Astfel, examinând înscrisurile anexate la materialele cauzei contravenționale dar și declarațiile făptuitorului, instanța constată faptul că Milețchi Alexei a comis fapta prevăzută de art. 74 alin. (1) din Codul contravențional, vinovăția acestuia fiind pe deplin probată, inclusiv prin declarațiile acestuia date agentului constatator, în care a menționat că „ *.... a schimat geamurile iar că pentru efectuarea acestor lucrări are nevoie de aviz nu a cunoscut”.*

Totodată, faptul încălcării regimului de protecție și folosire a bunurilor de patrimoniu cultural, acțiune exprimată prin intervenții de construcție la imobilul amplasat pe *****este fundamentat și prin planșele fotografice anexate la materialele cauzei contravenționale din care *se vede clar că asupra imobilului au fost realizate lucrări de construcţie şi anume au fost modificate geamurile*. Veridicitatea fotografiilor în cauză nefiind contestate de făptuitor.

Astfel, făptuitorul Milețchi Alexei urmează a fi atras la răspundere pentru acțiunile sale, or contravenția în cauză poate afecta integritatea monumentelor, știrbind valoarea lor estetică, artistică ori istorică, motiv din care conservare şi restaurare se execută conform normelor şi prescripţiilor adoptate de Ministerul Culturii.

Luate în cumul probele anexate la materialele cauzei, instanța le apreciază ca fiind suficiente pentru soluționarea cauzei contravenționale.

Mai mult ca atât făptuitorul a semnat procesul verbal cu privire la contravenție, careva obiecții nu a înaintat, fapt ce denotă că ultimul a recunoscut vina.

Circumstanțe care înlătură caracterul contravențional al faptei şi răspunderea contravențională în speță nu au fost stabilite, corespunzător, Milețchi Alexei urmează a fi sancționat pentru săvârșirea faptei contravenționale, în baza art.74 alin.(1) Cod contravențional, cu sancțiune contravențională sub formă de amendă.

Din considerentele indicate şi ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare a pedepsei şi coroborarea probelor care furnizează informațiile respective, precum şi indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării făptuitorului, ținând cont de personalitatea celui vinovat, luând în considerație caracterul și retribuția sancțiunii aplicate şi așteptările societății fată de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, instanța consideră că pedeapsa lui Milețchi Alexei urmează să fie stabilită în formă de amendă în limita minimă prevăzută de legea contravențională.

În baza celor expuse, și în conformitate cu prevederile art.460-462 Cod contravențional, instanța de judecată-,

h o t ă r ă ş t e:

Se recunoaște vinovat Mileţchi Alexei *născut la* ***** de săvârșirea contravenției prevăzută de art. 74 alin.(1) din Codul Contravenţional și în baza acestei Legi, i se aplică sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 350 (*trei sute cinci zeci*) unități convenționale, ceea ce constituie 17 500 (*șaptesprezece mii cinci sute*) lei.

În conformitate cu prevederile art.34 alin.(3) Cod contravențional, se explică lui Mileţchi Alexei că, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. În acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Hotărârea poate fi contestată cu recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
Judecătorul ***Liudmila Beșliu***